

این نامه که به امضای میرزا ملکم خان سفیر ایران در لندن است به سفیر ایران در اسلامبول که ظاهر آن در این هنگام میرزا حسین خان سپهسالار بوده نوشته شده و اصل آن در کتابخانه ملی پاریس در مجموعه Supp Persan ۱۹۹۶ برکهای ۲۶ و ۲۷ ضبط است :

قربانت شوم البته جنابعالی خوب مطلع هستید که در این اوقات بجهت راه آناتولی از جانب دولت وقت انگلیس اهتمامات و اقدامات کلی بعمل میآید. میان طرحهای متعدد که محل گفتگو شده طرح سررولندما کدو نالداستفانسون مسلماً از همه بهتر و سهل تر و بحال مشرق مناسب تر است. این شخص از معروفین اینجانب، راههای آهنی هندوستان را او ساخته است. تجربه واسم و اعتبار اداره او در پیشرفتش، سرمایه عمده خواهد بود. طرح خود را ببابعالی تکلیف کرده از بابعالی و کیل اورا باتلغراف خواسته اند که در آنجابه انجام مسئله مذاکره نمایند. او هم مسترجون بورن را که از اشخاص معقول و از مهندسهای معروف اینجاست و کیل خود قرار داده. امروز او روانه اسلامبول می سازد. من بهر دو این اشخاص آشنا هستم و چون طرح ایشان متضمن راه آهن ایران هم هست، تقویت و مداخله ما در این کار بالطبع واجب است.

بنده در اینجا آنچه ممکن بوده در کار ایشان تقویت کرده‌ام. بنا بر مقدمات اینجا حال قرار کار این شده که مسترجون بورن که حامل این عریضه است. بجهت پیشرفت خیالات و اقوال و حرکات، خود را در اسلامبول تابع رأی و موافق صوابدید جنابعالی بسازد. از برای جمع دیگر، سفارشنامهای مختلف دارد. بنده هم به بعضی اشخاص سفارش اورا بتأکید خواهم نوشت ولیکن در معنی مرکز این مذاکرات در خدمت جنابعالی خواهد بود، هیچ نوع تقویت و راهنمایی را از او دریغ نفرمائید. در راه آهن روم ایلی حرف و مداخله [دو کلمه ناخوانا] اما در راه آهنی که باید از آن اطولی و از ایران تا هند برود مداخله و شراکت جنابعالی از جمله وظائف دولتی خواهد بود، خلاصه تفصیل را بعد عرض خواهم کرد. عجالتاً باین شخص بقدریکه بتوانید محبت شخصی و سفارتی بفرمائید. در آنجا بهر وسیله مواظب حال او بشوید بطوریکه در هر صورت از جنابعالی خیلی ممنون و متشکر برگردد. سالهاست که هم جنابعالی و هم بنده مشغول این مسئله راه آهن هستیم چنانکه تصدیق خواهید فرمود مسلماً بی‌عیب‌تر و مناسب‌تر از طرح این شخص طرحی بمیان نخواهد آمد. دقایق مطلب را بطورهای پخته که شیوه معروف جنابعالی است بحضرات باابعالی درست حالی بفرمائید. یقین بدانید که اگر این وسیله را از دست بدهند پشیمان خواهند شد. نکته [ای] که باید در آنجا درست حالی کرد این است که سررواند ما کدونالد استیفانسون انگلیسی صرف است یعنی آدم درست و حرفش حرف ولی ساده و قطعی. از طول و تفصیل و از آن معظلیهائی که شیوه اولیای دول مشرق است خیلی بری است لہذا باید مواظبت و التفات مخصوصی کرد که وکیل اورا در آنجا زیاد معطل نکنند.

خلاصهٔ مطلب اینست که باید این شخص و کیل و طرح او را بکلی در
تحت حمایت و تصرف خود بگیرید و سفارت خود را در معنی هر کز این مذاکرات
قرار بدهید که اگر کاری شد بتوسط جناب عالی شده باشد و اگر نشد باز از
جناب عالی کمال رضایت و تشکر را داشته باشند. باقی تفصیل [را] بعد عرض
خواهم کرد. ۱۶ شهر ذی القعدة الحرام ۱۲۹۵
ملکم